

poniedziałek, 17.03.2025

Święty Patryk - Patron Irlandii

Chryste, bądź ze mną, bądź przede mną, za mną,
nade mną, na mojej prawicy i na lewicy.

(Z modlitwy św. Patryka)

Św. Patryk żył w V w. Był misjonarzem, który przez 30 lat głosił Słowo Boże w Irlandii. Mimo iż za jego życia chrześcijaństwo nie stało się jeszcze religią panującą, uważa się, że w szczególny sposób przyczynił się do chrystianizacji tego kraju. Urodził się prawdopodobnie ok. 389 r. w południowo-zachodniej Brytanii w zamożnej szlacheckiej rodzinie. Nazywał się Maewyn Succat. Jego ojciec był chrześcijańskim diakonem. Patryk, mając 16 lat, został uprowadzony, sprzedany do niewoli i zmuszony do pracy jako pasterz. Był więziony w County Mayo koło Killala. Osamotniony, wystraszony i niepewny co do swojej przyszłości, pozbawiony oparcia w rodzinie, zwrócił się w modlitwach do Boga - jako jedynego ratunku. I właśnie wtedy narodziło się w nim pragnienie nawrócenia wszystkich rodaków na chrześcijaństwo.

Po 6 latach, kierując się otrzymaną wizją, w której - jak opisywał - usłyszał głos Boga, przebył prawie 200 mil w nieznanym terenie, aż dotarł na wybrzeże, skąd statkiem zbiegł do Galii (obecna Francja). Tam otrzymał kolejną wizję - anioł nakazał mu powrót do Irlandii w roli misjonarza. Przez 15 lat pobierał więc nauki teologiczne, przygotowując się do wypełnienia zadania. Wyświęcony na księdza, prawdopodobnie przez św. Germanusa w Auxerre, powrócił do Irlandii. Tuż po roku 431 został wyznaczony na następcę św. Palladiusa, pierwszego biskupa Irlandii. Skoncentrował swoją działalność misjonarską na zachodzie i północy Irlandii, ustanawiając swoją siedzibę w Armagh. Intensywnie podróżował po kraju. Zamiast zwalczać dotychczasowe pogańskie wierzenia, włączał je do praktyki chrześcijańskiej, np. w obchodach Wielkanocy wykorzystywał ogniska, które od wieków symbolizowały bóstwa staroirlandzkie. Wkomponował w krzyż Chrystusa znak słońca, tworząc tzw. krzyż celtycki. Ufundował 300 kościołów i ochrzcił ponad 120 tys. ludzi. Jedną z wielu legend, jakie osnuwają życie św. Patryka głosi, iż zebrał węże z wyspy, zawiódł je do morza, gdzie wszystkie się utopiły. Ponieważ w rzeczywistości nigdy na wyspie nie było węży, a jedynie występowały w pogańskich wierzeniach, więc opowieść ta jest prawdopodobnie alegorią, iż św. Patryk wypenił pogaństwo z Irlandii. Dwie zachowane do dziś prace Patryka napisane po łacinie dowodzą jego doskonałej znajomości przekładu Biblii - Wulgaty oraz są źródłem wiedzy autobiograficznej o jego życiu i działalności misjonarskiej. Niezwykła pieśń autorstwa Patryka, zwana Lorica, jest zachowana w Liber Hymnorum (Księga Hymnów), a jego ręczny dzwonek używany w czasie Mszy św. znajduje się w Muzeum Narodowym w Dublinie.

Patryk zmarł w opinii świętości 17 marca 461 r.

Najważniejszą tradycją obchodów Dnia św. Patryka jest noszenie ubrań w kolorze zielonym. Zieleń to narodowy kolor Irlandii, nawiązujący do trawiastego krajobrazu wyspy. Głównym symbolem święta jest trójlistna koniczynka, która stanowi równocześnie godło Irlandii, bowiem - jak głosi legenda - św. Patryk używał jej do wyjaśniania dogmatu o Trójcy Świętej pierwszym irlandzkim chrześcijanom. Także Leprechaun - krasnoludek ze starej baśni kojarzony jest z Dniem św. Patryka.

W Irlandii Dzień św. Patryka jest świętem narodowym i religijnym. Wierni uczęszczają rano na Msze św. do kościołów. Powszechnie nosi się świeże listki koniczyny przypięte do ubrania. Wszyscy pozdrawiają się wzajemnie słowami „Beannachtaí na Feile Padraig oraibh”, czyli „Niech błogosławieństwo św. Patryka będzie z Tobą”. Tradycyjna świąteczna potrawa colcannon to gotowane ziemniaki z

kapustą oraz wołowina.

W ten dzień wyjątkowo nie obowiązuje post; dozwolona jest zabawa, tańce i śpiew, mimo że właśnie trwa Wielki Post. Dorośli mogą wypić szklankę piwa - koniecznie koloru zielonego - co nazywają „topieniem koniczyny”, a dzieciom pozwala się zjeść trochę słodczy.

Jeszcze do niedawna w Irlandii nie organizowano parad w Dniu św. Patryka. Dopiero w 1995 r. rząd tego kraju ustanowił czterodniowy Festiwal, którego kulminacją jest wielka parada w Dublinie, z muzyką, tańcami i pokazami sztucznych ogni.

W Stanach Zjednoczonych obchody Dnia św. Patryka sięgają 1737 r., kiedy Charytatywne Irlandzkie Stowarzyszenie w Bostonie zorganizowało pierwszą paradę.

Emigracja Irlandczyków na kontynent amerykański dzieli się na dwie fazy. Do połowy XIX w. przybywali tutaj protestanci ze średniej klasy. Natomiast wielki głód, który zapanował w Irlandii w 1845 r. po katastrofalnej zarazie ziemniaczanej, spowodował exodus miliona ludzi, głównie katolików, ratujących się przed śmiercią głodową. W nowej ojczyźnie niełatwo było im znaleźć pracę, gdyż byli niewykształceni, a ich rodacy - protestanci nie kwapili się z udzieleniem im pomocy. Musieli więc radzić sobie sami, wspierając się nawzajem. Tak narodziła się wspólnota Irlandczyków - katolików w Ameryce. Liczebnie duże środowisko zrozumiało swą siłę polityczną, tworząc blok zwany „zieloną maszyną”. Symbolem jedności emigrantów i ich więzi z ojczyzną stały się obchody Dnia św. Patryka. Politycy ubiegający się o głosy irlandzkich wyborców zaczęli uczestniczyć w paradach. W 1948 r.

Harry Truman, jako pierwszy prezydent Stanów Zjednoczonych, uświetnił nowojorską paradę św. Patryka. Był to ważny dzień dla potomków ubogich emigrantów, którzy 100 lat wcześniej musieli walczyć o przetrwanie i akceptację w nowym kraju. Kolejnym niezwykle znaczącym wydarzeniem był wybór Johna F. Kennedy'ego, pochodzącego z irlandzkiej katolickiej rodziny, na prezydenta USA.

Obecnie w ponad 100 amerykańskich miastach odbywają się uroczystości w Dniu Patrona Irlandii. Największa i najstawniejsza parada przechodzi nowojorską Piątą Aleją. Uczestnicy tradycyjnie zatrzymują się przy katedrze św. Patryka, a Kardynał Nowego Jorku udziela im błogosławieństwa. Mieszkańcy Chicago także mogą rokrocznie podziwiać roztańczony, rozbawiony korowód, w którym dominuje zieleń ubrań i symbol koniczyny. Od 1962 r. nawet rzeka Chicago zostaje zabarwiona w tym dniu na zielono. Całe miasto żyje niezwykle atmosferą irlandzkiego święta.

Źródło:

<https://www.niedziela.pl/artukul/25994/nd/Swiety-Patryk---Patron->

[Irlandii?utm_source=niezbednikKatolika&utm_medium=PanelDzienDesktop&utm_campaign=PanelDzienDesktop](https://www.niedziela.pl/artukul/25994/nd/Swiety-Patryk---Patron-Irlandii?utm_source=niezbednikKatolika&utm_medium=PanelDzienDesktop&utm_campaign=PanelDzienDesktop)